

S I N T E Z A

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)

la proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative
(*incriminarea desfășurării curselor ilegale*)

Participanții la avizare (expertizare)/consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Biroul Politici de Reintegrare	1.	<p>Reieșind din faptul că în prezent Serviciul Vamal este autorul unui proiect de modificare a cadrului normativ în vigoare în partea ce ține de prevenirea și combaterea fenomenului contrabandei, în vederea evitării unor dublări în acest sens, propunem comasarea proiectului promovat de către Ministerul Justiției cu cel al Serviciului Vamal, cu promovarea ulterioară a proiectului comasat de către Ministerul Justiției.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>În procesul consultărilor publice a proiectului, Serviciul Vamal a comunicat Ministerul în ședința de lucru din 5 iunie că pregătește modificări ample la componența de infracțiune</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contrabanda, în special, contrabanda bunurilor sau mărfurile accizate etc. În circumstanțele iscate Ministerul Justiției a considerat de a disjunge modificările referitoare la art. 248 din Codul penal într-un proiect separat, cu rezerva de a analiza propunerile Serviciului Vamal.
	2.	<p>Cu referire la completarea Codului penal cu articolul 264². Desfășurarea curselor ilegale, menționăm că Șeful Biroului politici de reintegrare a participat recent la o ședință de lucru organizată de către Ministerul Justiției, unde s-a expus detaliat cu privire la subiectul în cauză, și anume:</p> <p>Se recomandă de a exclude din art. 264² al proiectului alineatele 2,3,4 deoarece toate circumstanțele agravante expuse sînt deja prevăzute la art. 264 CP, altfel spus consecințele respective pot apărea doar în urma unui accident rutier. În cazul în care accidentul rutier soldat cu urmările prevăzute în art. 264 CP va fi săvârșit în cadrul curselor ilegale va exista un concurs de infracțiuni (art. 264, 264² CP).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Recomandarea propusă se acceptă potrivit argumentelor expuse. Astfel art. 264² va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 264². Desfășurarea curselor ilegale</p> <p>(1) Participarea conducătorului mijlocului de transport la întreceri, concursuri sau antrenamente neautorizate pe drumurile publice</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de</p>

		<p>Este logic de a păstra aliniatul 1 cu următorul conținut al părții dispozitive: <i>Participarea persoanei care conduce mijlocul de transport la întreceri, concursuri sau antrenamente neautorizate pe drumurile publice etc., iar aliniatul 5 al articolului menționat să devină aliniatul 2.</i></p>	<p>la 180 la 240 de ore cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani. (2) Organizarea întrecerilor, concursurilor sau antrenamentelor neautorizate pe drumurile publice se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 1500 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de la 1 la 2 ani.”</p>
<p>Procuratura Generală</p>	<p>3.</p>	<p>Considerăm rezonabil de a incrimina în articol distinct (art.264² din CP – Desfășurarea curselor ilegale), făpta de organizare a întrecerilor, concursurilor sau antrenamentelor neautorizate pe drumurile publice (alin.(1) art.264² CP) și participarea conducătorului mijlocului de transport la întreceri, concursuri sau antrenamente neautorizate pe drumurile publice (alin.(2) art.264² din CP). Nu este rezonabil de a regelementa în alineate distincte ale art.264² din proiect, componentele de infrațiuni cu circumstanțe agravante (ex.: starea de ebrietate, cauzarea vătărilor corporolare, decesul persoanei), or, aceste fapte prejudiciabile se circumscriu și cad sub incidența normei existente specificate de art.264 din Codul penal – Încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport.</p>	<p>Se acceptă A se vedea argumente de la pct. 2 din prezentul tabel.</p>
	<p>4.</p>	<p>Mai mult, în dispoziția proiectului normei penale este incriminată desfășurarea curselor ilegale pe drumurile publice. Din această perspectivă poate apărea dificultatea tragerii la răspundere penală a făptuitorului în cazul în care cursele ilegale sunt desfășurate în câmpuri, parcuri, alte locuri publice.</p>	<p>Nu se acceptă Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357/2009, stabilește expres în pct. 6 interdicția de a desfășura concursuri, antrenamente sau curse cu vehicule doar pe drumurile publice. Având în vedere</p>

	<p>pericolul sporit pentru siguranța traficului rutier și practica altor state, considerăm necesară doar incriminarea curselor ilegale pe drumurile publice. În aceeași ordine de idei, în susținerea argumentelor expuse, menționăm că și potrivit art. 264 din Codul penal conducătorul mijlocului de transport este atras la răspundere penală pentru încălcarea regulilor de circulație rutieră pe drumurile publice.</p>
<p>5. De asemenea, ar fi justificată examinarea chestiunii privind reglementarea în Capitolul XIII din Partea generală a Codului penal a noțiunilor de întreceri, concursuri sau antrenamente neautorizate, fapt care ar conferi claritate și accesibilitate dispoziției normei penale.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Întru respectarea principiului unității terminologice, în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termenii, iar dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat sau poate avea înțelesuri diferite, semnificația acestuia în context se stabilește în cadrul dispozițiilor generale ale actului normativ ce îl instituie și devine obligatoriu pentru actele normative din aceeași materie. Însă, menționăm că, actul normativ nu este un dicționar juridic sau un manual și noțiunile nu ar trebui să fie definite doar pentru a explica care este sensul acestora. Definiția ca o parte a actului normativ care, după natura sa, are scopul de a reglementa drepturi și obligațiile subiecților de drept și modul de exercitare a acestora poate fi inclusă într-un act normativ doar în cazurile și în limitele conforme cu scopul menționat. Pentru atingerea acestui scop se impune imperios ca noțiunile să fie definite doar în cazul în care la momentul adoptării actului se constată că un termen este</p>

			<p>pasibil de a fi interpretat în mai multe sensuri și autorul actului normativ la etapa adoptării decide că nu trebuie să lase determinarea sensului exact al termenului în sarcina celor care vor interpreta și aplica actul normativ. Această regulă este aplicabilă și în cazul în care termenul este folosit în alt sens decât cel uzual.</p> <p>Având în vedere că termenii „<i>întreceri</i>”, „<i>concursuri sau antrenamente</i>” este utilizată de autorul proiectului în sensul uzual al acestora, iar interpretarea lor nu creează dificultăți, includerea acestor termeni în Codul penal și definirea lor nu este justificată.</p>
<p>Ministerul Afacerilor Interne</p>	<p>6.</p>	<p>Cu referire la art.1 pct.2 din proiect privind completarea Codului penal cu art.264², constatăm că norma propusă de autor, preia, în redacție aproape identică, prevederile art. 264 CP încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, și nu implică nici o nouitate, nici sub aspect sancționar, nici sub aspectul conduitei pedepsite de lege. Se creează astfel un concurs artificial de norme, deoarece participarea la curse ilegale implică automat încălcarea normelor de circulație rutieră (264, 264¹ CP), iar în cazul în care nu este întrunită componența de infrațiune, fapta este acoperită de norma contravențională (243¹ CC). În atare circumstanțe, se consideră judicios completarea normei generale prevăzute la art.264 alin.(1) Cod penal, la final, cu textul „sau participarea conducătorului mijlocului de transport la curse ilegale”, precum și completarea art.264 cu un nou alineat care să reglementeze organizarea curselor ilegale pe drumurile publice.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În urma consultărilor publice, redacția art. 264² a fost revăzută. Drept urmare, fapta prejudiciabilă potrivit noii componente de infrațiune constă anume în participarea conducătorului mijlocului de transport la curse ilegale. Menționăm că, sancționarea faptei prejudiciabile doar potrivit răspunderii contravenționale nu corespunde pericolului social și reiterăm că componența contravențională de la art. 243¹ nu presupune în mod neapărat sancționarea conducătorului mijlocului de transport la cursele stradale ilegale ci doar pentru conducerea agresivă, ceea ce nu corespunde scopului propus și nu este sancționată proporțional faptei prejudiciabile.</p>

7.	<p>Totodată, autorul nu a propus modificarea art. 55 CP. Astfel, în redacția actuală a proiectului, pentru faptele prevăzute la art. 264² poate fi posibilă liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, ceea ce nu este posibil în cazul art. 264, 264¹.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În cazul în care se vor atesta urmările prejudiciabile (cum ar fi vătămarea medie/gravă a integrității corporale sau decesul unei sau mai multor persoane) se va califica drept concurs ideal dintre art. 264² și art. 264 din Codul penal. Prin urmare nu va fi posibilă liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională odată ce concursul normelor este format dintr-o normă ce este exceptată de la aplicarea art. 55 din Codul penal.</p>
8.	<p>Subsidiar, menționăm că la momentul actual, textul legii penale nu definește termenul „curse ilegale”. În același sens, notăm că art.2 din Legea nr.131/2007 privind siguranța traficului rutier, a fost completat cu noțiunea „comportament agresiv”, cu enumerarea exhaustivă a acțiunilor care derivă din aceasta, iar la art.33 alin.(3), se regăsește inclusiv „deplasarea neautorizată în grup (câte doi și mai mulți, cu excepția coloanelor oficiale) cu vehicule și/sau motocicletele sau ciclomotoare care circulă pe aceeași bandă sau pe benzi paralele, depășind limita de viteză ori cu viteză redusă nejustificat, sau fără asigurarea între oricare două vehicule consecutive a spațiului necesar revenirii pe bandă a unui vehicul care a efectuat depășirea.” Respectiv, se propune definirea separată a noțiunii „curse ilegale” iar în definiție să fie prevăzute care sunt acțiunile care prescriu comportamentul conducătorului auto, pasibil de pedeapsă penală, precum și criteriile gradului prejudiciabil al infracțiunii, care se determină conform semnelor ce caracterizează elementele infracțiunii: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>A se vedea argumente de la pct. 5 din prezentul tabel.</p>

<p>Ministerul Finanțelor</p>	<p>9.</p>	<p>Propunerile de modificare a art.248 din Codul penal (art.I pct.1 din proiect) și a art.287 alin.(10) din Codul contravențional (art.II pct.2 din proiect) urmează a fi excluse, deoarece un proiect de lege în materia combaterii contrabandei a fost elaborat de Ministerul Finanțelor de comun cu Serviciul Vamal și urmează a fi promovat în regim prioritar. Respectiv, în denumirea proiectului hotărârii Guvernului și în conținutul acestuia, precum și în denumirea proiectului legii textul „art.248, 264² Cod penal” urmează a fi substituit cu textul "art.264² Cod penal", iar textul „art.287” urmează a fi substituit cu textul „art.243¹”.</p> <p>Modificările corespunzătoare urmează a fi operate și în nota informativă la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Proiectul de lege a fost dispersat a se vedea argumentele de la pct. 1 și 2 din prezentul tabel.</p> <p>Nota informativă și proiectul au fost ajustate.</p>
<p>Uniunea Avocaților din Moldova</p>	<p>10.</p>	<p>Lipsă de obiecții sau recomandări.</p>	

Ministru

Fadei NAGACEVSCHI